

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
060208

DOM
2019-12-17
Stockholm

Mål nr
P 2342-19

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Östersunds tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2019-02-06 i mål nr P 3003-18, se bilaga A

PARTER

Klagande

S W

Motpart

1. Västra Gästriklands samhällsbyggnadsnämnd
811 80 Sandviken

2. M B

SAKEN

Anmälan om olovligt byggande på X i Ockelbo kommun

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

Med ändring av mark- och miljödomstolens dom undanröjer Mark- och miljööverdomstolen Samhällsbyggnadsnämndens i Västra Gästrikland beslut den 4 juni 2018 (dnr VGS-BY-2016-779) och återförvisar ärendet till nämnden för fortsatt handläggning.

Dok.Id 1536462

Postadress
Box 2290
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls Torg 16

Telefon
08-561 670 00
08-561 675 50

E-post: svea.hovratt@dom.se
www.svea.se

Telefax

Expeditionstid
måndag – fredag
09:00–16:30

YRKANDEN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

S W har, som det får förstås, yrkat att Mark- och miljööverdomstolen ska visa ärendet åter till nämnden för fortsatt handläggning.

Västra Gästriklands samhällsbyggnadsnämnd och **M B** har motsatt sig ändring av mark- och miljödomstolens dom.

UTVECKLING AV TALAN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

S W har anfört följande till stöd för sin talan:

Oavsett om den flyttade boden är lovpliktig eller ej ska den stå 4,5 meter från tomtgränsen. Något grannmedgivande har inte gjorts. Tomtgränsen går där det tidigare fanns ett staket som sedermera rivits av ägaren till grannfastigheten X.

Nämnden har anfört i huvudsak följande:

En lovbefriad komplementbyggnad som uppförts utan lov har flyttats inom den egna tomten på X. Den aktuella fastighetsgränsen mellan X och Y är outredd och gränsens läge är osäker. Det har konstaterats vid besök på plats att komplementbyggnaden är belägen i nära anslutning till gränsen men att det trots detta saknas skäl för ingripande då åtgärden inte föranleder någon olägenhet.

M B har anfört följande:

De i ärendet aktuella byggnaderna har varit placerade på samma plats på fastigheten X sedan cirka 60 år tillbaka och det finns därför inte skäl att ändra mark- och miljödomstolens dom.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

Enligt 11 kap. 5 § plan- och bygglagen (2010:900, PBL) ska en tillsynsmyndighet pröva förutsättningarna för och behovet av att ingripa så snart det finns anledning att anta att någon inte har följt en bestämmelse i PBL eller föreskrifter, domar eller andra beslut som har meddelats med stöd av lagen. Även om bygglovsplikt inte råder ska tillsynsmyndigheten pröva förutsättningarna för att ingripa mot olovlig byggnation, vilket innebär att en bedömning måste göras av om åtgärden vidtagits i strid med en planbestämmelse (se bl.a. Mark- och miljööverdomstolens dom den 8 november 2013 i mål nr P 6657-13).

För de aktuella fastigheterna gäller en byggnadsplan fastställd 1955 som detaljplan. Eftersom planen inte reglerar avståndet mellan bebyggelse och tomtgräns ska 39 § i den tidigare gällande byggnadsstadgan (1959:612, BS) tillämpas som bestämmelse i planen. Av 39 § BS följer att byggnad inte ska läggas på mindre avstånd från gränsen mot grannfastighet än 4,5 meter.

I detta fall har nämnden konstaterat bl.a. att en bygglovsbefriad byggnad flyttats så att den är belägen nära gränsen mellan fastigheten X och S Ws fastighet Y.

Nämndens utredning så långt har gett anledning att anta att kravet på grannemedgivande och t.ex. 39 § BS inte iakttagits. Nämnden har ändå avskrivit ärendet från vidare handläggning eftersom det inte funnits några synliga gränsmarkeringar och då det inte gått att avgöra på vilket avstånd till grannfastigheten som åtgärden vidtagits.

Eftersom frågan om avstånd till fastighetsgräns har varit av direkt betydelse för behovet av eventuella ytterligare tillsynsåtgärder har det ålegat nämnden att utreda denna fråga för att göra en bedömning av huruvida PBL:s bestämmelser inklusive 39 § BS efterlevts i detta fall. Nämnden har därmed inte haft fog för att avsluta tillsynen och ärendet ska därför återförvisas för fortsatt handläggning.

Domen får enligt 5 kap. 5 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar inte överklagas.

I avgörandet har deltagit hovrättsråden Henrik Löv och Mikael Hagelroth samt tekniska rådet Inga-Lill Segnestam och tf. hovrättsassessorn Liisa Seim Sehr, referent.

ÖSTERSUNDS TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2019-02-06
meddelad i
Östersund

Mål nr P 3003-18

PARTER

Klagande

S W
Gammelboning 35
816 91 Jädraås

Motpart

1. M B

2. Ockelbo kommun
Västra Gästriklands samhällsbyggnadsnämnd
811 80 Sandviken

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsen i Gävleborgs läns beslut 2018-10-09 i ärende nr 4773-2018, se **bilaga 1**

SAKEN

Anmälan om olovligt byggande på X i Ockelbo kommun

DOMSLUT

1. Mark- och miljödomstolen avslår yrkandet om syn.
  2. Mark- och miljödomstolen avslår överklagandet.
-

YRKANDEN M.M.

S W har yrkat mark- och miljödomstolen, med ändring av länsstyrelsens beslut, ska upphäva Västra Gästriklands samhällsbyggnadsnämnd i Ockelbo kommuns (nämnden) beslut och fastställa att åtgärder måste vidtas med anledning av anmälan om olovligt byggande på X. Vidare har hon yrkat att mark- och miljödomstolen ska hålla syn på X och Y.

Till stöd för sin talan har hon, utöver vad hon anfört hos underinstanserna, anfört sammanfattningsvis följande. Ägaren till X rev staketet, flyttade två bodar; en intill gränsen och den andra över gränsen. Hon har blivit informerad om att en bod inte får stå närmare än 4,5 meter från gränsen. Tidigare fanns inte carporten med på flygfoton. Carporten är troligen byggd 2015 och den står mellan 2,3 – 2,5 meter från gränsen. Det är hennes önskan att domstolen kommer ut till X och Y, så att hon lättare kan visa var fastighetsgränsen går.

M B och nämnden har beretts tillfälle att yttra sig över överklagandet men har inte avhörtts.

DOMSKÄL

Enligt 3 kap. 5 § lag (2010:921) om mark- och miljödomstolar, ska mark- och miljödomstolen hålla syn på stället, om det behövs. Med ledning av vad som framkommit i målet samt målets beskaffenhet, anser mark- och miljödomstolen att någon syn inte behövs. Yrkandet om syn ska därför avslås.

Vid prövning i sak delar mark- och miljödomstolen länsstyrelsens bedömning. Vad **S W** nu anfört vid domstolen föranleder inget annat ställningstagande. Överklagande ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se **bilaga 2** (MMD-02)

Överklagande senast den 27 februari 2019. Prövningstillstånd krävs.

På mark- och miljödomstolens vägnar

Lars Nyberg

Målet har avgjorts av rådmannen Lars Nyberg, ordförande, och tekniska rådet
Therese Svedberg. Föredragande har varit beredningsjuristen Ewa Holmberg.